

Saksframlegg

UNGDOMMENS BYSTYRES ARBEID MED UNGDOMMENS MAKTUTREDNING

Arkivsaksnr.: 11/41218

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til vedtak:

Ungdommens bystyre har gjennom Ungdomsrådernes storbysamarbeid blitt tildelt problemstillinger knyttet til Ungdommens maktutredning.

Ungdommens bystyre tar stilling til følgende:

Demokratiopplæring i skolen/organisasjonslivet og elevrådsarbeid

- a. Hvordan styrke demokratiopplæringen i skolen?
- b. Bør en ha faste møter for elevråd / hvor ofte?
- c. Bør en lærer ha ansvar for kontakt med elevrådet?
- d. Hvilken innflytelse har elevrådet i dag?
- e. Hvordan kan det bli bedre?
- f. Hvordan kan elevrådet samarbeide med UB?

::: Sett inn innstillingen over denne linja

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Saksutredning:

Ungdommens maktutredning er et utvalg som skal utrede unges makt og deltagelse i samfunnet. Utvalget ledes av Trond Viggo Torgersen.

Utvalget ble oppnevnt av Regjeringen i statsråd 29. oktober 2010. Utredningen skal leveres til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 15. desember 2011.

Utvalgsmedlemmer:

Leder: Journalist Trond Viggo Torgersen, Bergen

Barne- og ungdomsarbeider Ayale Abby, Oslo

Skoleelev Adelina Trolle Andersen, Bærum

Selvstendig næringsdrivende Else Kristin Utne Berg, Bergen

Forsker Camilla Bernt, Bergen

Forsker Petter Bae Brandtzæg, Oslo

Styreleder Bjarne Dæhli, Oslo

Barne- og ungdomsarbeider Pål Sverre Fikse, Verdal

Styreleder Anna Holm Heide, Sogndal

Trondheim kommune

Forfatter Ida Jackson, Oslo
Professor Per Selle, Bergen
Ungdomsarbeider Trond Martin Sæterhaug, Grong
Distriktssekretær Hege Samuelsen Sjøberg, Hamar
Forsker Guri Mette Vestby, Asker
Daglig leder Salamatu Winningah, Bodø
Forsker Dag Wollebæk, Oslo

Sekretariat:

Utredningsleder Kari Stefansen
Utredningsleder Lise Østby

Mandat

Målet med utredningen er at spørsmål knyttet til unges makt og deltakelse i samfunnet blir utredet på en systematisk og kunnskapsbasert måte.

Makt handler på den ene siden om mulighet til reell påvirkning på viktige samfunnsområder gjennom formaliserte organer og organisasjoner. Samtidig handler makt også om den enkeltes muligheter til å bli hørt og ha innflytelse over områder som har stor betydning for eget liv. En fersk rapport fra NIBR viser stor utbredelse av ulike former for formaliserte innflytelsesorganer for ungdom, men samtidig at denne type ordninger ikke nødvendigvis sikrer ungdom makt og innflytelse over aktuelle politikkområder. Vi vet også at enkelte grupper av ungdom kan ha vanskeligere for å bli hørt enn andre.

Deltakelse handler om at alle skal ha mulighet til å delta, både i politikk og samfunnsliv og på ulike arenaer som fritid, skole og arbeidsliv. Det er behov for å vurdere nærmere hvilke barrierer som hemmer deltakelse og hva som kan gjøres for å motvirke at enkelte grupper av ungdom opplever marginalisering og ekskludering.

Manglende eller lav ungdomsdeltakelse på ulike arenaer blir ofte tolket som et uttrykk for manglende engasjement. Dette aktualiseres også gjennom økt mangfold i samfunnet. Et utgangspunkt for utredningsarbeidet kan være at unges eventuelle følelse av avmakt overfor et demokratisk system i stor grad er systemets egen utfordring. Slik kan utredningen bidra til at rammen unges engasjement blir tolket inn i, utvides til også å omfatte deltakelsesformer og temaer som ligger utenfor den tradisjonelle demokratiforståelsen.

FNs barnekonvensjon er også et viktig grunnlag for utredningsarbeidet. Norske myndigheter har nylig mottatt anbefalinger fra FN's barnekomité når det gjelder oppfølgingen av FN's barnekonvensjon. Komiteen anbefaler Norge å styrke barn og unges deltakelse, og sikre at deres synspunkter blir tillagt behørig vekt.

Oppdrag og temaområder

Et utredningsarbeid på ungdomsområdet bør ha et bredt perspektiv på makt og deltakelse. Utvalget skal utrede ulike gruppers muligheter og barrierer i forhold til makt og deltakelse og vurdere forslag og tiltak som kan bidra til å øke unges makt og deltakelse på ulike arenaer. Utvalget bør ta for seg utfordringer og muligheter knyttet til engasjement og deltakelse i ulike kanaler. Det er ønskelig at det ses på ulike metoder for å øke unges makt over samfunnsutviklingen (herunder deltakende budsjettering, innbyggerinitiativ, høringer og ulike innflytelsesorganer). Unges makt over og muligheter for mestring av egen livssituasjon på de

Trondheim kommune

arenaer de til en hver tid befinner seg, bør utredes nøye. Utvalget bør også ta for seg forhold knyttet til unges forbruker- og mediemakt; informasjon, kommunikasjon og deltakelse gjennom digitale medier, samt som brukere av offentlige tjenester.

Utredningen skal konsentrere seg om ungdomsbefolkningen i alderen 12-26 år. Perspektiver knyttet til kjønn, kultur, ulik etnisk bakgrunn, nedsatt funksjonsevne og levekår skal ligge til grunn for arbeidet.

Noe informasjon finnes også på [facebook](#).

Ungdomsinvolvering

Utvalget i ungdommens maktutredning er bedt om å involvere ungdommer i denne prosessen.

Ungdomsrådenes storby samarbeid som består av ungdomsråd fra Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Tromsø og Trondheim har på eget initiativ fordelt ulike problemstillinger mellom rådene for så å sette dette sammen til en felles uttalelse. Den felles uttalelsen fra ungdomsrådene vil bli overlevert til Barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken under årets barne- og ungdomskonferanse i Trondheim 18. og 19. oktober.

Ungdomsrådenes arbeidsfordeling

Oslo (BUR): **Reell innflytelse – blir ungdom tatt på alvor?**

- På hvilken arena blir du hørt / tatt på alvor?
- Hvor blir du ikke tatt på alvor?
- Hvordan kan dette bedres?

Ungdommens bystyre i Stavanger: **Organisering og struktur av ungdomsråd / ungdommens bystyre**

- Valg av representanter
- Koordinators rolle
- Strukturering av selve møtene
- Samarbeid med skole / elevråd
- Viktigheten av å delta i nettverk, som for eksempel storbynettverket

Ungdomsrådet i Kristiansand: **Ungdomsengasjement**

- Hva er det som trigger engasjement?
- Hvordan opprettholde engasjementet?
- Hvordan skal de voksne knekke engasjementskoden?

Ungdommens bystyre i Trondheim: **Demokratiopplæring i skolen/organisasjonslivet og elevrådsarbeid**

- Hvordan styrke demokratiopplæringen i skolen?
- Bør en ha faste møter for elevråd / hvor ofte?
- Bør en lærer ha ansvar for kontakt med elevrådet?
- Hvilken innflytelse har elevrådet i dag?

Trondheim kommune

- Hvordan kan det bli bedre?
- Hvordan kan elevrådet samarbeide med UB?

Ungdommens bystyre i Bergen: **Ungdom og makt**

- Hvor mye makt bør ungdom ha?
- Hva legger du i begrepet makt?
- Hva er ideell stemmerettsalder?

Underpunktene er bare eksempler. Det går veldig godt an å finne egne underpunkter og problemstillinger å jobbe med, så lenge man forholder seg innefor tema.

Trondheim, 10.09.2011

May-Iren Skamfer Evenmo
Koordinator, Ungdommens bystyre

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

[... Sett inn saksutredningen over denne linja](#)